Vai toli girdėc

Marcinkonių krašto laikraštis 2018 m. liepa Nr. 7(27)

Leidžiamas nuo 2016 metų

Skrydžio 85-osios metinės

Darius ir Girėnas narsūs vyrai buvo...

Stasys Girėnas

Steponas Darius

Steponas Darius (tikr. Steponas Jucevičius-Darašius). Gimė 1896 m. sausio 9 d. Rubiškės vienkiemyje, dab. Klaipėdos raj. 1905 m. mirė tėvas Jonas Romualdas Jucevičius-Darašius. Po metų motina ištekėjo už Kazio Degučio. 1907 m. gruodžio 15 d. ji su trimis vaikais: Lora, dešimtmečiu Steponu ir Konstancija Kotryna išvažiavo į Ameriką pas anksčiau ten nuvykusį vyrą ir vyriausiąjį sūnų Boleslovą. 1913 m. Steponas įstojo į Harisono vidurinę technikos mokyklą, kurios ketverių metų kursą baigė per trejus su puse metų; toliau tęsė mokslą Lanės aukštesniojoje technikos mokykloje Inžinerijos skyriuje. Buvo stropus ir tvarkingas mokinys, geras sūnus. Paauglystėje labai pamėgo sportą. Žaidė beisbolą, regbį, futbolą, krepšinį, boksavosi. Jis anksti susidomėjo ir aviacija. Žavėjosi brolių Raitų išrastomis sparnuotomis mašinomis – lėktuvais, ir pagaliau pats pradėjo daryti jų modeliukus. Dažnai lankydavosi Raitų parduotuvėje, kur buvo įdarbintas pasiuntiniu. I pasauliniame kare S. Darius dalyvavo kaip savanoris, fronte Prancūzijoje tiesė telefono linijas. Nukentėjo dujų atakų metu, taip pat artilerijos sviedinio skeveldra sužeistas į šoną. Stodamas į kariuomenę pasikeitė pavardę – tapo Dariumi (sutrumpinta antroji tėvo pavardė Darašius). Po karo tęsė mokslus, domėjosi technika. Išvyko į Lietuvą norėdamas padėti atkuriant valstybę. 1920 m. įstojo į Lietuvos kariuomenę. 1921 m. baigė Kauno karo mokyklą, 1923 m. tapo karo lakūnu. Dalyvavo Klaipėdos krašto užėmimo operacijoje 1923 metų sausio 10–15 d., vadovavo karių grupei, kuri užėmė Šilutę, dalyvavo puolant Klaipėdos miestą. Nuo 1927 m. – aviacijos kapitonas. Skraidydamas karo aviacijoje nepadarė nė vienos avarijos. Steponas Darius aktyviai sportavo, užsiiminėjo krepšiniu, beisbolu, ledo rituliu, boksu,

Nukelta į 2 psl.

Atkelta iš 1 psl.
lengvąja atletika ir kt. Buvo treneriu, teisėjavo varžybose. Lietuvos futbolo rinktinėje žaidė vartininku, dalyvavo tarptautinėse varžybose. Išleido knygeles apie krepšinio ir beisbolo žaidimą, taip pat pateikė sveikos gyvensenos patarimų. Jis pats nerūkė ir nevartojo alkoholio, jo šūkis buvo „Sveikame kūne sveika siela“. Paruošė pirmojo Lietuvoje stadiono projektą ir vadovavo jo statybai Kaune 1925–1926 m. Pirmųjų daugiadienių motociklų lenktynių „Aplink Lietuvą“ iniciatorius ir dalyvis.

1922 m. pirmojo Lietuvos beisbolo čempionato iniciatorius ir dalyvis. 1926 m. įkūrė Lietuvos beisbolo lygą. Futbolo rinktinėje žaidė pirmąsias Lietuvos rinktinės tarpvalstybines rungtynes su Estija (1923 m. birželio 24 d.). Pirmųjų oficialių krepšinio rungtynių Lietuvoje (1922 m. balandžio 23 d.) dalyvis, žaidęs Lietuvos fizinio lavinimosi sąjungos komandoje, kuri tapo pirmąja Lietuvos krepšinio čempione. 1924 m. tapo vienu iš keturių pirmųjų krepšinio teisėjų, kuriems buvo pripažinta tuo metu aukščiausia kvalifikacinė kategorija. 1926 m. pirmojo Lietuvos ledo ritulio čempionato dalyvis, žaidęs čempione tapusioje Lietuvos fizinio lavinimosi sąjungos ekipoje. 1924 m. tapo greitojo čiuožimo 3 rekordų autoriumi: 500 m (1 min 07,4 s), 3000 m (9 min 05,0 s), 5000 m (14 min 42 s). Dalyvavo pirmajame 1921 m. Lietuvos lengvosios atletikos čempionate kur pelnė sidabrą ieties metime. Įrankį numetė 34,40 m. 1923 m. gruodžio 29 d. surengė pirmąsias oficialias bokso varžybas Lietuvoje. 1924 m. vedė Jaunutę Škėmaitę, susilaukė dukters Nijolės. 1927 m. išvyko į Ameriką aplankyti giminių, kelionės metu stebėjo Čarlzo Lindbergo (Charles Lindbergh) priėmimą Paryžiuje (pirmasis solo skridimas per Atlanto vandenyną). Jau išvykdamas iš Lietuvos turėjo aiškius planus grįžti lėktuvu. Amerikoje dalyvavo lėktuvų lenktynėse, buvo įkūręs aeroklubus bei aviacijos mokyklas, pasiekė siuntinio pristatymo greičio rekordą, skraidė civilinėje aviacijoje. 1929–1931 m. dirbo Čikagos Polvokio (Pal-Waukee) aerouoste prekybinės aviacijos lakūnu ir instruktoriumi. Čia išmoko valdyti visų tipų Amerikoje gaminamus lėktuvus, tarp jų ir trimotorį dvylikos keleivių lėktuvą. Pirmojo pasaulinio karo pasekmės ir sunkus darbas kaupiant lėšas skrydžiui atsiliepė Dariaus sveikatai – 1929 m. žiemą jis susirgo plaučių tuberkulioze. Gydėsi, tris žiemas praleido šiltose Kolorado, Arizonos ir Floridos valstijose. Po kiek laiko sveikata pasitaisė. Nuo pat sugrįžimo į JAV Darius rengėsi skristi į Lietuvą. Jam pavyko surasti bendraminčių – Stasį Girėną (Stanislovą Tomą Girskį, Girčių). Jie kartu rengė Amerikos lietuvių aviacijos šventes, iš savo santaupų, suaukotų bei pasiskolintų pinigų įsigijo ir perstatė lėktuvą Belanca CH 300 Pacemaker, vėliau nudažytą oranžine spalva ir pavadintą „Lituanica“. 1933 m. liepos 15 dieną kartu su Stasiu Girėnu lėktuvu „Lituanica“ išskrido iš Niujorko į Kauną. Jų skrydis nutrūko po 37 val. 11 min. tuometinėje Vokietijoje, ties Kuhdamu (dab. Pščelnikas, Lenkija). Katastrofos aplinkybės taip ir liko miglotos.

Stasys Girėnas (iki 1931 m. Stanislovas Girskis). Gimė 1893 m. spalio 4 d. Vytogaloje, Šilalės raj. Buvo jauniausias iš šešiolikos vaikų, iš kurių dvylika mirė. 1904 m. neteko tėvo, 1908 m. – ir motinos. 1910 m. su broliu Petru išvyko į JAV, kur jau gyveno vyriausiasis brolis Jonas ir dvi pusseserės. Trejetą metų pasimokęs pradžios mokykloje, dirbo pasiuntiniu spaustuvėje, netrukus išmoko spaustuvininko amato. Įsigijo dviratį, motociklą, vėliau – motorinį laivelį, talpinantį 12 žmonių, plukdydavo pageidaujančius po Mičigano ežerą. Greitai jo dėmesį atkreipė pati moderniausia susisiekimo priemonė – lėktuvai.

Prasidėjus Pirmajam pasauliniam karui, 1917 m. bandė stoti savanoriu į JAV kariuomenės aviacijos dalinį, bet dėl per silpnos sveikatos jo nepriėmė. Pakeitęs lietuvišką pavardę į Stanley Girch, spalio mėn. nuvyko į gretimą Misūrio valstiją. 17 mėnesių tarnavo mechaniku lakūnų mokyklos eskadrilėje Teksaso valstijoje. Čia ne kartą buvo paskraidintas ir galutinai nusprendė tapti lakūnu.

Sugrįžęs į Čikagą, kurį laiką dirbo spaustuvėse, vėliau įsigijo automobilį ir dirbo vairuotoju. 1921 m. su kitais lietuviais įsteigė taksi bendrovę, kurioje dirbo kasininku. Tačiau dėl krizės ir išaugusios konkurencijos bendrovė 1929 m. bankrutavo. Dirbdamas laisvalaikiu lankė oreivystės mokyklą, kurią baigė su pagyrimu. 1931 m. laimėjo Amerikos legiono aviacijos kuopos prizą už tiksliausią nutūpimą, sustabdžius lėktuvo variklį. Tais pačiais metais gavo transporto piloto klasės licenciją, duodančią teisę vežioti keleivius ir prekes iki 3500 svarų svorio. Įsigijęs nuosavą naują PARKS firmos lėktuvą, per trejus metus jis išmokė skraidyti 52 pilotus, tarp jų tris lietuvius. Buvo kuklus, rimtas, darbštus, taupus, mažai šnekus, geraširdis, savo tikslų siekiantis.

1927 m. susipažino su Steponu Dariumi. Laikui bėgant, abiem domintis aviacija, jiems kilo mintis – skristi per Atlanto vandenyną į Lietuvą. 1931 m. su St. Dariumi užsukę į vieno laikraščio redakciją, prasitarė, kad nori skristi į Lietuvą. Stanislovo Girskio pavardė redaktoriui pasirodė nelietuviška ir nekaip skambanti duete „Darius ir Girskis“, todėl žurnalistas pasiūlė pasivadinti Girėnu. 1932 m. su St. Dariumi nusipirko šešiavietį lėktuvą „Bellanca“ ir parengė jį skrydžiui per Šiaurės Atlantą. 1933 m. liepos 15 d. lėktuvu „Lituanika“ iš Niujorko išskrido į Kauną. Perskridę Atlanto vandenyną žuvo prie Soldino.

Darius ir Girėnas
narsūs vyrai buvo,
perskridę Atlantą,
Vokietijoj žuvo.

Marcinkoniškiai ir margioniškiai Dainų šventėje

Lietuvos šimtmečio dainų šventėje dalyvavo ir Marcinkonių seniūnijos artistai ir dainininkai.

Liepos 3-ąją, Folkloro dieną, Marcinkonių etnografinis ansamblis rodė programą „Ansamblis – pradžia“, kuriame buvo pagerbti Marcinkonių kraštui nusipelnę žmonės – Vasario 16-osios Akto signataras, Marcinkonių klebonas (1908-1911 m.) kunigas Alfonsas Petrulis, Roma Petrušytė, Juozas Averka, Joana Serenčikienė.

Margionių klojimo teatro etnografinis ansamblis rodė programą, skirtą režisieriaus Juozo Gaidžio gimimo 110 m. sukakčiai.

Marcinkoniškiai ir Varėnos rajono meras Algis Kašėta

Margioniškiai ir Varėnos rajono meras Algis Kašėta

Rūtos Averkienės nuotraukos

Liepos 4-ąją Teatro dienoje „Sau, tautai, žmonijai“, minint Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmetį ir pagerbiant Mažosios Lietuvos mąstytoją, humanistą, rašytoją Vilhelmą Storostą-Vydūną jo 150-ųjų gimimo metinių proga, programoje „Mumyse yra pasaulio galės“ marcinkoniškiai rodė Rimutės Avižinienės ir Natalijos Čeplikienės režisuotą spektaklį „Lietuva dainose, eilėse ir širdyse“.

Marcinkonių teatro trupė.

Eglės Miškinytės nuotrauka

„Tautiška giesmė“ Marcinkonyse

Rūta Averkienė

Priekyje Marcinkonių klebonas Lietuvos kariuomenės rezervo kapitonas kun. Povilas Paukštė

Valstybės dienos minėjimas prasidėjo Šv. Mišiomis Šv. apaštalų Simono ir Judo Tado bažnyčioje, kurias už marcinkoniškius bei Lietuvą aukojo Marcinkonių parapijos klebonas Povilas Paukštė. Jis kvietė įsisąmoninti ir suprasti šios garbingos dienos svarbą, ją praleisti ypatingoje vienybėje, bendrystėje ir dėkingume. Kvietė pasimelsti ir pagarbą atiduoti žmonėms, kurie parapijoje puoselėjo lietuvybę, mokė lietuviško žodžio prie verpimo ratelio ar audimo staklių. Bendrai maldai susirinko apie šimtą įvairaus amžiaus marcinkoniškių ir svečių. Jaunimas Šv. Mišių metu išsirikiavo su trispalvėmis, kurios vėliau buvo pašventintos.

Po Šv. Mišių visi rinkosi bažnyčios kalno papėdėje prie istorinio Marcinkonių kryžiaus. Čia plevėsuojant trispalvėms, buvo sugiedotas šalies himnas. Renginį organizavusi Marcinkonių bendruomenės pirmininkė Rimutė Avižinienė dėkojo visiems susirinkusiems į šią gražią akciją, kuri sujungė šimtus tūkstančių žmonių Lietuvos miestuose ir miesteliuose bei užsienio lietuvių bendruomenėse. Su Valstybės diena ir šimtmečiu pasveikino Marcinkonių seniūnijos seniūnas Vilius Petraška. Vėliau kaimo gyventojams buvo iškilmingai įteiktos dvidešimt septynios trispalvės, kurias dovanojo iš Marcinkonių kilęs, o dabar nemažai laiko gimtojoje sodyboje praleidžiantis ir aktyviai į bendruomenės gyvenimą įsiliejantis Vytautas Paulaitis. Minint dvidešimt penktąsias Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo metines, Valstybės dienai jis sugalvojo prasmingą akciją – Marcinkonių kaimo pagrindinės Miškininkų gatvės gyventojams padovanojo dvidešimt

Marcinkoniškiai su trispalvėmis prie istorinio kryžiaus. *Rūtos Averkienės nuotrauka*

penkias trispalves. Kiekvienais metais prasminga akcija buvo pakartota. Simboliška, kad minint valstybės šimtmetį, marcinkoniškiams iš viso padovanota šimtas trispalvių.

Marcinkonių etnografinio ansamblio dainininkai padainavo dar keletą dzūkiškų dainų, o vėliau visi rinkosi į kleboniją.

Onutės Grigaitės, Rasos ir Vytauto Budnikų bei kitų geros valios žmonių iniciatyva ir pastangomis šimtamečio pastato verandos langai pasipuošė Marcinkonių parapijos istorijoje ryškų pėdsaką palikusių dvylikos asmenybių portretais. Čia gyveno ir lankėsi nemažai vienaip ar kitaip prie Marcinkonių parapijos žmonių švietimo bei lietuvybės puoselėjimo prisidėjusių žmonių. Svarbiausius iš jų liudija portretai languose.

Languose įamžinti: kilnus lietuvybės puoselėtojas, kunigas Jonas Šoblickas (1871–1906), Marcinkonyse klebonavęs 1896–1906 metais.

Kunigas Alfonsas Petrulis (1873–1928) – Vasario 16–osios Akto signataras. Čia klebonavo 1908–1911 m.

Kunigas Pranciškus Raštutis (1867–1920), Marcinkonyse klebonavęs 1914–1920 metais, stiprino lietuvybę, ryžtingai gynė parapijiečius nuo okupantų vokiečių ir lenkų kareivių savivalės. Pastarieji jį mirtinai nukankino 1920 m. rugsėjį.

Kunigas Nikodemas Pakalka (1893–1985) čia klebonavo nuo 1939 m. iki mirties.

Petras Kieras (1891–1918) – švietėjas, lietuvybės puoselėtojas, tautosakininkas. Kotryna Sidziniauskaitė (1873–1944) – daraktorė, knygnešė.

Kunigas Vladas Jezukevičius (1886–1959) gimė ir augo Marcinkonyse.

Liudas Gira (1884–1946) – poetas, aktyvus lietuvių kalbos ir kultūros gynėjas, kun. V. Jezukevičiaus studijų Kunigų seminarijoje bendramokslis.

Vincas Krėvė–Mickevičius (1882–1954) – rašytojas, literatūros profesorius, politikas. Nuo 1902 m. kelias vasaras kartu su L. Gira viešėjo šioje klebonijoje rinkdamas tautosaką.

Juozas Balčikonis (1885–1969) – kalbininkas, profesorius–akademikas, dažnai lankydavosi pas kunigą N. Pakalką, domėjosi ir užrašė daug Marcinkonių tarmės žodžių ir tautosakos.

Augusti Robertas Niemis (1869–1931) – tautosakininkas, Helsinkio universiteto profesorius, 1911–1912 m. gyveno šioje klebonijoje ir Marcinkonių apylinkėse užrašė apie du tūkstančius dainų.

Eduardas Volteris (1856–1941) – žymus XX a. pradžios baltistas. 1911 m. su Helsinkio universiteto prof. A.R. Niemiu, apsistoję šioje klebonijoje, užrašinėjo tautosaką.

Vytautas Budnikas pasidžiaugė nuolat stiprėjančia marcinkoniškių bendryste, kurią liudija ir parapijiečių pastangomis bei lėšomis atnaujinama bažnyčios išorė, ir kasmet dovanojamos trispalvės, ir puoselėjamas Marcinkonių šviesuolių atminimas, taip pat ir skaniais pyragais bei namine gira kvepiantys bei nuoširdumo charizma apgaubiantys bendruomenės susibūrimai.

Po parodos atidarymo visi susirinkusieji vakarojo klebonijoje prie arbatos puodelio bei dzūkiškų vaišių. Jie bendravo ir kalbėjo apie tai, jog Lietuvos himno giedojimas – išties geras pilietiškumo skatinimas, dalijosi pasiūlymais, kokių gražių idėjų sugalvoti kitų metų Valstybės dienai.

Himnas Kabeliuose...

Kabeliuose prisijungėme prie tautinės iniciatyvos Valstybės dieną liepos 6-ąją su visais pasaulio lietuviais vienu metu sugiedoti „Tautišką giesmę“.

„Tautišką giesmę“ giedojome drauge su Kabelių užkardos pasieniečiais bei gerbiamu profesoriumi J. Grigu.

Prieš himną profesorius tarė keletą žodžių apie Lietuvą. Vėliau susirinkusieji neskubėjo skirstytis – vaišinosi arbata ir pyragais, bendravo ir dainavo patriotines dainas.

Eglė Miškinytė

...ir Margionyse

Margioniškius sugiedoti himną prie kaimo kryžiaus pakvietė Margionių kaimo bendruomenės valdyba ir seniūnaitis Vytautas Jeremičius. Gausiai susirinkusius Valstybės dienos proga pasveikino kaimo siela vadinama Danutė Kvaraciejienė, be kurios neapsieina nė vienas renginys. Kaimo gyventojus dar labiau suartino po to buvusios bendros vaišės, o patriotiškos dainos pakėlė dvasią.

„Subatėlės vakarėly...“

Rūta Averkienė

Dzūkijos nacionalinio parko teritorijoje esančiuose kaimuose liepos 27-29 dienomis skambiai nuaidėjo tryliktasis respublikinis folkloro festivalis „Subatėlės vakarėly...“, skirtas Lietuvos šimtmečio metams. Ši tris dienas vykusi įspūdinga folkloro fiesta tarsi gaivus lietus nuo alinančių karščių trumpam atgaivino ir margaspalviais folkloro raštais išmargino šilų kaimelius. Ji kasmet sukviečia vis daugiau folkloro puoselėtojų ir mylėtojų iš visos Lietuvos. Išties smagu kasmet matyti šitą folkloro ansamblių ir dalyvių margumyną. Folkloras – mūsų paveldas, kuriuo mes didžiuojamės ir būtent juo bei savo kalba, tarmėmis, dainomis, šokiais, amatais, tradicijomis – esame išskirtiniai. Penktadienį smagi dzūkiška vakaruška su liaudies dainomis ir šokiais vyko Darželių kaime, šeštadienį festivalio dalyviai smagiai koncertavo Margionių klojimo teatre ir Zervynų kaime. Vakarop visų festivalio dalyvių koncertas žiūrovus tradiciškai sukvietė į Marcinkonis, į pušų paunksmę prie Kastinio ežero, kur už scenos žiūrovų akis džiugino tobulas ežero vaizdas ir gaivino vasarinė ežero vėsa. Į festivalį gausiai susirinko ne tik Lietuvos folkloro ansambliai, bet ir liaudies dainų pasiilgusieji žiūrovai. Baigiamasis koncertas sekmadienį skambėjo Žiūrų kaime. Festivalį, kaip ir kasmet, organizavo Dzūkijos nacionalinio parko ir Čepkelių valstybinio gamtinio rezervato direkcija. Marcinkonyse koncertą tradiciškai gražia dzūkiška daina pradėjo festivalio šeimininkai – „Aukso paukštės“ laureatai, Marcinkonių etnografinio ansamblio dainininkai, vadovaujami Rimutės Avižinienės.

Po marcinkoniškių į sceną lipo ir vieni už kitus smagiau dainavo, grojo ir šoko folkloro ansamblis „Žemyna“ iš Biržų rajono, vadovaujamas Aušros Butkauskienės, folkloro ansamblis „Radasta“ iš Vilniaus, vadovaujamas Audronės Vakarinienės, Bartašių šeimynos kapela iš Pasvalio rajono, folkloro ansamblis „Taduja“ iš Kelmės rajono, vadovaujamas Osvaldo Gerbenio, Grigiškių „Šviesos“ gimnazijos folkloro kolektyvas „Spalgena“, vadovaujamas Dalios Mockevičienės. Ypatingai daug plojimų sulaukė itin smagiai ir nuotaikingai muzikavusi instrumentinio folkloro grupė „Ratilai“ iš Vilniaus, vadovaujama Dariaus Mockevičiaus. Festivalio pabaigoje žiūrovus senovinėmis dzūkų dainomis sužavėjo dar vienas „Aukso paukštės“ laureatas, seniausias Varėnos krašte Žiūrų folkloro ansamblis. Unikalus, beveik penkiasdešimt metų gyvuojantis ir visoje Lietuvoje žinomas ansamblis tarsi atgimė naujai – jame dabar dainuoja net keturios kartos, o jo dalyviai per koncertus vos telpa scenose....Dzūkijos nacionalinio parko ir Čepkelių valstybinio gamtinio rezervato direktorius Eimutis Gudelevičius, sveikindamas šventės dalyvius, sakė, kad festivalis skirtas parko gyventojams, lankytojams ir svečiams bei visiems kitiems, kurie neabejingi senoviniams papročiams ir tradicijoms. „Kadangi visi esam Lietuvos kūrėjai, tai organizuodami šį festivalį, siekiame išsaugoti puoselėjamas mūsų krašto vertybes. Šilų kaimeliuose įvyko smagūs koncertai, o jų pasiklausyti atėję kaimų gyventojai svečius priėmė labai svetingai, kaip ir būdinga dzūkams.

Šventės dalyvius sveikina Dzūkijos nacionalinio parko ir Čepkelių valstybinio gamtinio rezervato direkcijos vadovas Eimutis Gudelevičius

Dėkojame, kad esate neabejingi folklorui. Linkiu ir dalyviams, ir žiūrovams gražios šventės“.“ Varėnos rajono savivaldybės mero pavaduotojas Giedrius Samulevičius pasveikino festivalio dalyvius ir svečius su gražia folkloro šventė, kuri kasmet vyksta pačioje šilų „širdyje“ – Marcinkonyse, gamtos apsuptyje ant ežero kranto. „Ši šventė kaip gražus siūlas spindi bendroje šimtmečio renginių pynėje. Smagaus, įsimintino vakaro ir dalyviams, ir žiūrovams. Man didelė garbė padėkoti šio puikaus festivalio organizatoriams ir kaip padėką įteikti bent skanų šimtalapį“, – linkėjo mero pavaduotojas. Šmaikščiais dzūkiškais pajuokavimais šventės dalyvius linksmino nuostabieji renginio vedėjai – Dzūkijos nacionalinio parko ir Čepkelių valstybinio gamtinio rezervato darbuotojai Lina Černiauskienė ir Jonas Bajoriūnas. Jie dėkojo visiems festivalio dalyviams, parko kolektyvui bei Darželių, Margionių, Zervynų, Marcinkonių ir Žiūrų kaimų bendruomenėms už pagalbą ir svetingumą rengiant festivalio koncertus. Direktorius Eimutis Gudelevičius kiekvienam kolektyvui įteikė po dėkavonę ir festivalio suvenyrą. Šventėje šurmuliavo dzūkiškas turgelis, kuriame buvo galima nusipirkti naminės duonos, sūrio ir pyragų, medaus, įvairiausių rankdarbių, spalvingų keramikos, medžio dirbinių. Vėliau šventė persikėlė į etnografijos muziejų, kur laukė skanūs dzūkiški kulinarinio paveldo valgiai, o dalyviai iki vėlumos nenuilsdami dainavo ir šoko. Paskutinę festivalio dieną Marcinkonių Šv. apaštalų Simono ir Judo Tado parapijos bažnyčioje vyko Šv. Mišios, kurias už festivalio dalyvius ir Lietuvą aukojo parapijos klebonas Povilas Paukštė. Ypatingas festivalio akordas nuskambėjo Žiūrų kaime, Margų pievoje ant Ūlos kranto. Visus gausiai susirinkusius čia svetingai sutiko Žiūrų folkloro ansamblio dainininkai bei kaimo bendruomenė. Unikalios gamtos apsuptyje toli Ūlos pakrantėmis ir Žiūrų šilais aidėjo viena už kitą skambesnės ansamblių dainos, o bendrystės jausmas smagiai vakaronei ir pabendravimui prie dzūkiško stalo subūrė gausų būrį festivalio dalyvių ir svečių. Kaip sakė vienas pagrindinių festivalio organizatorių, Marcinkonių etnografijos muziejaus vedėjas Jonas Bajoriūnas, festivalis jau turi savo tradicijas. „Parko darbuotojai, rengdami tokias šventes, pagarbiai pristato ir atkreipia dėmesį bei ragina ir toliau puoselėti išsaugotas ir tebepuoselėjamas unikalias dzūkiško paveldo vertybes, senąsias tradicijas ir papročius. Svetingai ir išmoningai festivalio svečius sutinka ir kaimų bendruomenės. Šiuose festivaliuose noriai dalyvauja garsiausi folkloro kolektyvai iš visos Lietuvos bei kaimyninių šalių. Džiaugiamės visais kolektyvais ir kasmet stengiamės surengti vis įdomesnį festivalį“.

Knygelė apie Marcinkonių šviesuolius

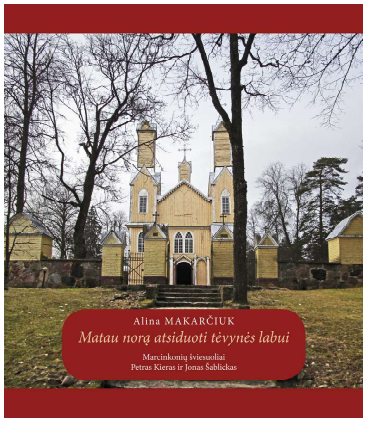

2018 metais Lietuva švenčia valstybės atkūrimo šimtmetį. Iškilus jubiliejus kviečia atsigręžti į valstybės praeitį ir atidžiau įsižiūrėti į žmonių, prisidėjusių prie valstybės kūrimo, patirtį. Šioje knygelėje aprašomi XIX a. pabaigoje – XX a. pradžioje Marcinkonių filijoje gyvenusių ir lietuvybę puoselėjusių asmenybių nuveikti darbai ir likimai. Visuomenės veikėjo Petro Kiero (Kero; 1871–1918) ir kunigo Jono Šablicko (1871–1906) indėlis į tautiškumo sklaidą Marcinkonių kaime buvo vienas reikšmingiausių, padėjo pamatus tolesniam lietuvybės puoselėjimui. Šiuo leidiniu siekiama įamžinti šių žmonių atminimą ir skaitytojus plačiau supažindinti su jų veikla. Nuoširdžiai dėkoju visiems, prisidėjusiems prie rankraščio kruopštaus parengimo spaudai.

Knygelės autorė Alina Makarčiuk

Sveikiname jubiliatus

90 metų sukakties proga
Juzę Jezukevičiūtę-Grigienę
(Marcinkonių k., gim. 1928 07 04)
Agotą Bakanauskienę
(Margionių k., gim. 1928 07 12)
Mariją Gaidienę
(Musteikos k., gim. 1928 07 13)

80 metų sukakties proga
Veroniką Svirnelienę
(Mardasavo k., gim. 1938 07 01
Juozapą Aldutą Balevičių
(Margionių k., gim.1938 07 20)
Joną Krušą
(Darželių k., gim. 1938 07 27)

75 metų sukakties proga
Teresą Piaskovskają
(Marcinkonių k., gim. 1943 07 09)

65 metų sukakties proga
Petrą Jazukevičių
(Marcinkonių k., gim. 1953 07 09
Danutę Jazukevičiūtę
(Marcinkonių k., gim. 1953 07 16)

60 metų sukakties proga
Joną Klaną
(Zervynų k., gim. 1968 07 26)

50 metų sukakties proga
Laimą Vilkelienę
(Puvočių k., gim. 1958 07 27)

Juzei, Agotai, Marijai, Veronikai, Juozapui Aldutui, Jonui, Teresai, Petrui, Danutei, Jonui ir Laimai linkime sveikatos, ilgų gyvenimo metų ir Dievo palaimos!

Bažnyčia atnaujinta. Darome kitus darbus

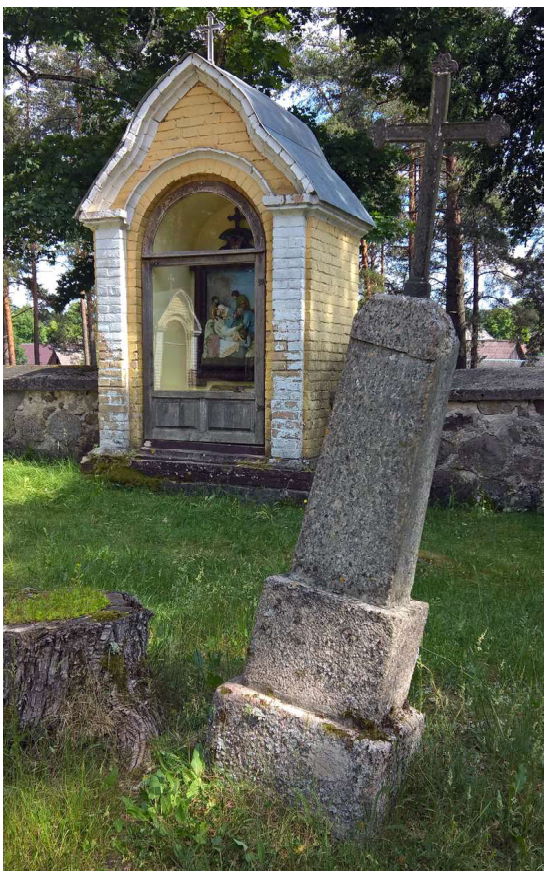

Birželio 7 d. pradėjus tvarkyti bažnyčią, liepos mėnesio antroje pusėje, taigi, per pusantro mėnesio pagrindiniai darbai sėkmingai baigti.

Kokie konkretūs darbai atlikti ?

Nuvalyti ir perdažyti bažnyčios ir varpines sienos ir stogai. Pakeistos supuvę apkalimo lentos, taip pat po jomis kai kur papuvę sienų rąstų fragmentai. Sutvarkytas skardos stogas, kur virš altoriaus per liūtis varvėdavo vanduo, taip pat vandens nuvedimo nuo stogo horizontalūs ir vertikalūs latakai. Lietaus vandens nuvedimas žemėje išspręstas naujai ir iš esmės. Atvežti 8 betoniniai žiedai, kurie įleisti į žemę 4 vietose, uždengti betoniniais dangčiais ir privirintos grotos. Virš dviejų šoninių durų užsakyti ir įrengti cinkuotos skardos stogeliai. Permūryti susikreivinę šoninių įėjimų akmens mūro laiptai.

Viešosios įstaigos „Marcinkonys“ žmonės, organizavę aukų rinkimą ir bažnyčios, varpinės ir aplinkos tvarkymo darbus, pasitarė dėl kitų darbų. Šventoriaus tvora ir Kryžiaus kelio koplytėlės yra blogos būklės. Mūras apiręs, durelės susiklaipę ir nesandarios, viduje dažai atsilupę. Bažnyčioje kreiptasi į parapijos žmones, bendru sutarimu nutarta koplytėles ir šventoriaus tvorą tvarkyti. Tam pratęsta pinigų rinkliava. Smulkiau informuoja J. Šilanskas tel. +370 698 27001.

Darbai prasidės artimiausiu laiku.

Inf.

Vai toli girdėc
Leidėjas Viešoji įstaiga „Mūsų atmintis“. Tiražas 300 egz.
Redakcijos adresas: Rinktinės g. 21-39, LT-09202 Vilnius
Tel. +370 686 73275, +370 310 44449, +370 5 2735308
el. p. adresas vytpaulaitis@inbox.lt
Redaktorius Vytautas Paulaitis